

23 NİSAN
1920

Teşkilat-ı
Esasiye
Kanunu

1921 Anayasası

Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir.

I.TBMM DÖNEMİ

TBMM'NİN AÇILMASI

(23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

TBMM'nin açılışını hızlandıran gelişme:

Mebusan Meclisi'nin Misakımilli Kararlarını kabul etmesi ve İtilaf Devletleri'nin, İstanbul'u resmen işgalidir.

- İngilizler , Ali Rıza Paşa Hükümeti'ne baskı yaptı.
- Misakımilli Kararları'nın geri çekilmesini istedi.
- Ali Rıza Paşa kabul etmeyerek istifa etti. (3 Mart 1920)
- Salih Paşa yeni hükümeti kurdu.(8 Mart 1920)

TBMM'NİN AÇILMASI

(23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

TBMM'nin açılışını hızlandıran gelişme:

- İtilaf Devletleri yeni kurulan Salih Paşa Hükümeti'ne de baskı yaparak Misakımilli Kararları'nın geri çekilmesini istedi.
- Salih Paşa Hükümeti'ne de Misakımilli Kararlarını geri çekmeyince İtilaf Devletleri, İstanbul'u resmen işgal etti. (16 Mart 1920)
- Padişah ve İstanbul Hükümeti'ne dokunmayarak birçok aydını ve milletvekilini tutuklayıp **Malta Adası**'na sürgün etti. (18 Mart 1920)

TBMM'NİN AÇILMASI

(23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

- Salih Paşa Hükümeti istifa etti (2 Nisan 1920).
- Yeni hükümeti **Damat Ferit Paşa** kurdu (5 Nisan 1920).
- **Osmanlı Mebuslar Meclisi bir daha açılmamak üzere kapatıldı (11 Nisan 1920).**

NOT: Padişah'ın Mebuslar Meclisi'ni süresiz kapatması Kanunuesasi'de 1909 yılında yapılan değişikliğe aykırıdır.

NOT: Mustafa Kemal'in Amasya Görüşmeleri sırasında "**meclis'in İstanbul'da açılmasının uygun olmadığı Anadolu'da bir yerde toplanması gerektiği**" konusundaki düşüncesinin haklılığı görülmüş ve bu durum Mustafa Kemal'in ileri görüşlülüğünü ortaya koymuştur.

TBMM'NİN AÇILMASI

(23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

- İstanbul'un resmen işgalini Mustafa Kemal'e **Telgrafçı Manastırlı Hamdi Bey** bildirmiştir.

Bunun üzerine;

- Mustafa Kemal , İstanbul'un işgalinin haksız olduğunu dünya kamuoyuna duyurdu.(19 Mart 1920)
- Anadolu'da görevli İtilaf Devletleri subayları tutuklandı.
- İstanbul ile her türlü haberleşme kesildi.
- İstanbul'la bağlantıyı sağlayan Bolu, Geyve ve Ulukışla demir yolları tahrip edildi.
- Anadolu'da bulunan resmi ya da özel bütün mali kuruluşların para ve kıymetli eşyaları tespit edilerek,İstanbul'a gönderilmesi yasaklandı.

TBMM'NİN AÇILMASI

(23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

NOT:İstanbul'un resmen işgali ve Mebusan Meclisi'nin basılıp milletvekillerinin tutuklanması, Mustafa Kemal'e, Milli Mücadele'yi Padişah adına yürüttüğünü söyleme fırsatını verdi.

NOT: Bu durum Ankara'da yeni bir meclisin açılmasının hukuksal koşullarını oluşturmuştur.

Temsil Heyeti Başkanı Mustafa Kemal;

- 19 Mart 1920'de bir genelge yayımladı.
- Ankara'da olağanüstü bir meclis açılacağını,
- Bunun için her sancaktan 5 kişinin seçilerek bu meclise gönderilmesini, İstanbul'daki milletvekillerinin haklarının da saklı tutulacağını ve Ankara'daki meclise katılabileceklerini bildirmiştir.

NOT: Bu durum Mustafa Kemal'in, milli iradeye saygısını göstermektedir.

Büyük Millet Meclisi'nin Açılması (23 Nisan 1920)

İlk Meclis Başkanı

TBMM'NİN AÇILMASI

(23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

- Büyük Millet Meclis'i, Ankara'ya gelebilen **115 milletvekilinin** katılımıyla İttihat ve Terakki Kulübü olarak bilinen binanın onarılmasıyla 23 Nisan 1920'de en yaşlı üye sıfatıyla Sinop milletvekili **Mehmet Şerif Bey'in (Alkan)** başkanlığında açıldı.
NOT: 8 Şubat 1921 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Meclisin adı "**Türkiye Büyük Millet Meclisi**" (TBMM) olarak değiştirildi.

TBMM'NİN AÇILMASI

(23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

- **TBMM'nin Açılmasının Önemi**
- TBMM, **Türk milletinin tek temsilcisi** olmuştur.
- TBMM'nin açılması ile **ulusal iradeye** dayalı **yeni bir devlet** kurulmuştur.
- Kurulan bu yeni **devletin temelini Türk milleti** oluşturmuştur.
- TBMM Hükümeti'nin kurulmasıyla **Temsil Kurulu'nun görevi sona ermiştir.**

TBMM'NİN AÇILMASI

(23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

TBMM'nin Özellikleri

- Kurucu Meclistir.

NOT: 1921 Anayasası'nı hazırladığı için.

- Demokratik, halkçı ve milli bir meclistir. (Üyeleri seçimle belirlendiği, toplumun tüm kesimlerini kapsayan geniş tabanlı bir yapıda oluşu ve azınlıklara mecliste temsil hakkı verilmediği için.)

NOT: Gayrimüslim vatandaşlara ilk kez 1935 yılı seçimlerinde temsil hakkı verildi.

- Olağanüstü yetkilere sahiptir. (Yasama, yürütme ve yargı yetkisini bünyesinde toplamıştır.)

NOT: Amaç, savaş koşullarında çabuk kararlar almak ve uygulamaktır.

TBMM'NİN AÇILMASI (23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

TBMM'nin Özellikleri

- Meclis Hükümeti Sistemi uygulamıştır.
- Birinci mecliste siyasi partiler yok, gruplar vardır.

NOT: Nedeni önceliğin düşmanın yurttan atılması ve vatanın kurtarılmasına verilmesidir.

NOT: I. TBMM'DE BULUNAN GRUPLAR

Halk Zümresi, İslahat , Tesanüd (Dayanışma), İstiklal, Yeşil Orducular ve Mustafa Kemal'in örgütlenmeyi kolaylaştırmak amacıyla 10 Mayıs 1921'de kurduğu Müdafaa-i Hukuk Grubu (I.GRUP)'dur.

Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir.

TBMM'NİN AÇILMASI (23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

- 24 Nisan günü Meclis Başkanı seçimi yapılmış ve **Ankara milletvekili Mustafa Kemal meclis başkanı, Celaleddin Arif Bey ise meclis başkanvekili** seçilmiştir.
- 24 Nisan 1920 günü, BMM'de meclis başkanı olarak ilk sözü Mustafa Kemal Paşa almış açık ve gizli oturumlarda, 30 Ekim 1918'den 23 Nisan 1920'ye kadar geçen sürede yaşanan olayları belgelere dayalı olarak milletvekillerine anlatmış ve Meclisin yetkilerini ve hükümetin kurulması konusundaki görüşlerini içeren bir önergeyi TBMM'ye sunmuştur.
- Mustafa Kemal'in sunduğu bu önerge mecliste **1.nolu kararlar** olarak kabul edilmiştir.

TBMM'NİN AÇILMASI

(23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

1.No'lu kararlar;

- Hükümet kurmak gereklidir.
- Geçici kaydıyla bir hükümet başkanı tanımak ya da Padişah vekili atamak doğru değildir.

NOT:Meclisin sürekli olacağı ve alacağı kararlarda bağımsız hareket edebilmesi amaçlanmıştır.

- Mecliste beliren ulusal iradenin yurdun alın yazısına doğrudan doğruya el koymasını kabul etmek temel ilkedir.
- BMM'nin üstünde hiçbir güç yoktur.

NOT: İstanbul Hükümeti ve Saltanat ilk kez doğrudan yok sayılmıştır.

TBMM'NİN AÇILMASI

(23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

1.No'lu kararlar;

- Meclisten seçilecek bir kurul hükümet işlerini yürütür.Meclis Başkanı aynı zamanda hükümetin de başkanıdır.

NOT: Meclis Hükümeti Sistemi benimsenmiştir.

(Meclisin üstünlüğü ilkesine dayanır.Yasama ve yürütme yetkisi mecliste toplanmıştır.Meclis Başkanı aynı zamanda hem Cumhurbaşkanı hem de başbakandır.Bakanlar, meclis içerisinde oy çokluğuna göre milletvekilleri tarafından seçilir.)

TBMM'NİN AÇILMASI

(23 NİSAN 1920 - 11 AĞUSTOS 1923)

- Padişah ve Halife'nin durumu, bulunduğu baskıdan kurtulduktan sonra Meclis tarafından belirlenecektir.

NOT: Meclisin, Saltanat makamının üzerinde olduğu ve geleceği hakkında son sözü meclisin söyleyeceği vurgulanmış , nitekim 1 Kasım 1922'de çıkarılan bir yasa ile Saltanat kaldırmıştır.

(I.TBMM'nin gerçekleştirdiği tek inkılapdır.)

2019-TYT/Sosyal Bilimler

Son Osmanlı Mebusan Meclisinden gelen üyelerden ve yeni seçilmiş mebuslardan oluşan Birinci TBMM, bir taraftan kurtuluş mücadelesi verirken diğer taraftan da bağımsız bir devletin temellerini atmıştır. Bu meclisteki vekiller farklı zümrelere ait, farklı meslek ve düşüncelere sahipti. Hükûmet üyelerini seçen Meclis; yasama, yürütme ve yargı yetkisini de kullanmaktaydı.

Buna göre Birinci TBMM ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) İnkılap çalışmalarına öncelik verdiğine
- B) Olağanüstü koşullarda toplandığına
- C) Kuvvetler birliği ilkesini benimsediğine
- D) Meclis hükûmeti sisteminin uygulandığına
- E) Toplumdaki çeşitliliği yansıttığına

2019-TYT/Sosyal Bilimler

Son Osmanlı Mebusan Meclisinden gelen üyelerden ve yeni seçilmiş mebuslardan oluşan Birinci TBMM, bir taraftan kurtuluş mücadelesi verirken diğer taraftan da bağımsız bir devletin temellerini atmıştır. Bu meclisteki vekiller farklı zümrelere ait, farklı meslek ve düşüncelere sahipti. Hükûmet üyelerini seçen Meclis; yasama, yürütme ve yargı yetkisini de kullanmaktaydı.

Buna göre Birinci TBMM ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) İnkılap çalışmalarına öncelik verdiği**
- B) Olağanüstü koşullarda toplandığına
- C) Kuvvetler birliği ilkesini benimsediğine
- D) Meclis hükûmeti sisteminin uygulandığına
- E) Toplumdaki çeşitliliği yansıttığına

Firariler Kanunu
11 Eylül 1920

Ağnam

Vergisi Kanunu
24 Nisan 1920

İstiklal Mahkemeleri Kanun
18 Eylül 1920

**Hıyanet-i
Vataniye Kanunu**
29 Mayıs 1920

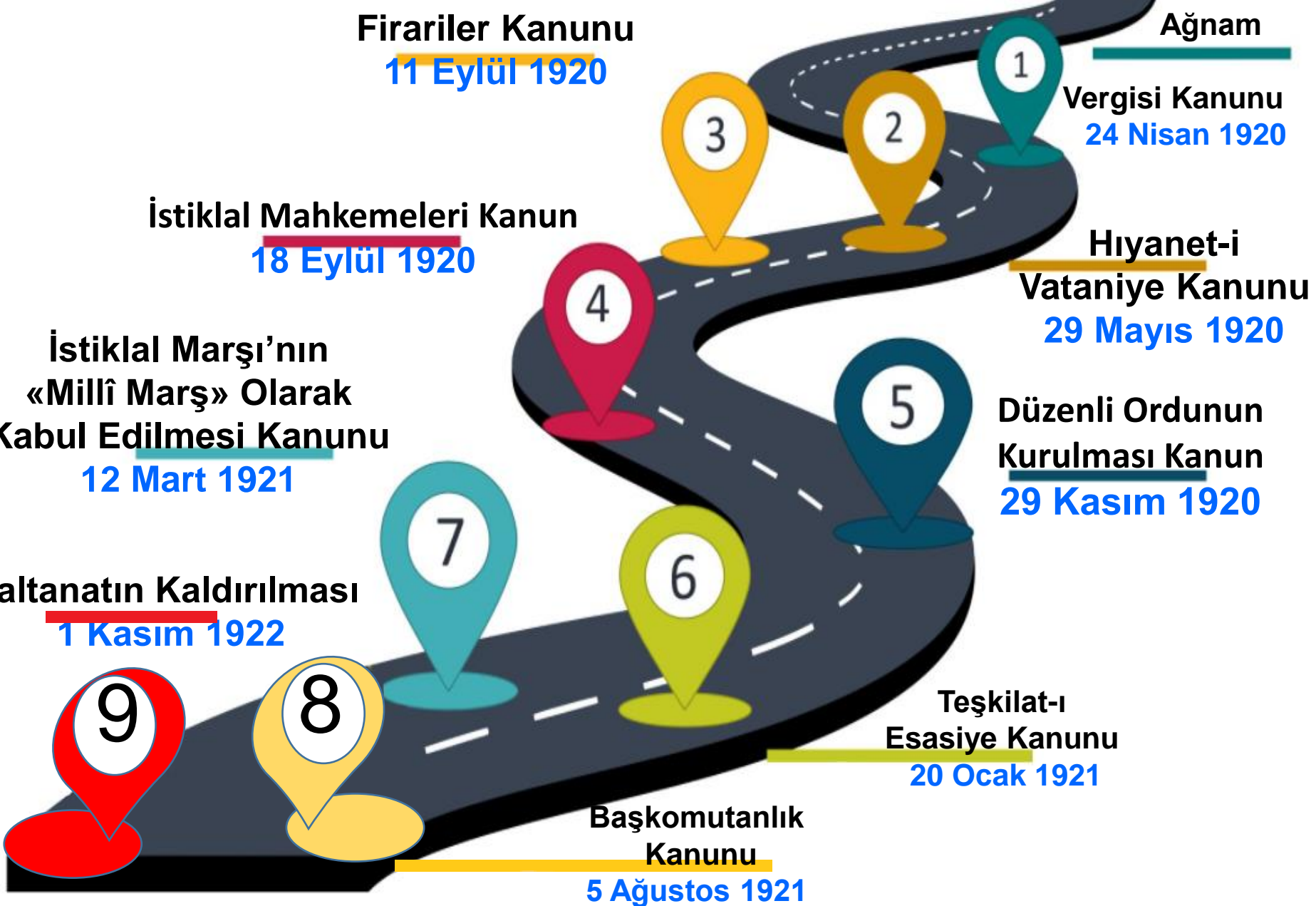
**İstiklal Marşı'nın
«Millî Marş» Olarak
Kabul Edilmesi Kanunu**
12 Mart 1921

**Düzenli Ordunun
Kurulması Kanun**
29 Kasım 1920

Saltanatın Kaldırılması
1 Kasım 1922

**Teşkilat-ı
Esasiye Kanunu**
20 Ocak 1921

**Başkomutanlık
Kanunu**
5 Ağustos 1921

TBMM Açıldıktan Sonra Çıkarılan Önemli Kanunlar

1. Ağnam Vergisi Kanunu (24 Nisan 1920)

Milli Mücadele'ye kaynak sağlamak için küçükbaş hayvanlardan alınan vergiler dört kat artırıldı.

NOT: TBMM'nin kabul ettiği ilk kanun vergi kanunudur.

2. Hıyaneti Vataniye Kanunu: (29 Mayıs 1920)

TBMM'ye karşı ayaklananlara karşı tedbir olarak çıkartılmıştır.

3. Firariler Hakkında Kanun (11 Eylül 1920)

Asker kaçakları ve onları koruyanları cezalandırmak için çıkarıldı. Bu kanuna dayanılarak da İstiklal Mahkemeleri kuruldu.

TBMM Açıldıktan Sonra Çıkarılan Önemli Kanunlar

4.İstiklal Mahkemeleri Kanun (18 Eylül 1920)

Firariler Kanunu'na dayanılarak kurulan ve üyeleri TBMM üyeleri arasından seçilen İstiklal Mahkemelerine Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nu uygulamak için yargılama yetkisi verilmiştir,ihtilal mahkemesi özelliği taşır. Kararları yargı yoluna kapalıdır.

NOT:TBMM ,yargı gücünü kullanmıştır.

İstiklal Mahkemelerinin görev yaptığı olaylar nelerdir?

.

TBMM Açıldıktan Sonra Çıkarılan Önemli Kanunlar

5.Teşkilat-ı Esasiye Kanunu(20 Ocak 1921)

- Yeni Türk Devleti'nin ilk anayasasıdır.
- TBMM tarafından hazırlanan ilk anayasasıdır.
- I. İnönü Savaşı'ndan sonra hazırlanmıştır.
- Olağanüstü koşullardan dolayı 23 maddelik bir anayasadır.

.

TBMM Açıldıktan Sonra Çıkarılan Önemli Kanunlar

Bu kanunların dışında I. TBMM'nin Çıkardığı Diğer Kanunlar

- Düzenli Ordunun Kurulması Kanun (9 Kasım 1920)
- İstiklâl Marşı Kanunu (12 Mart 1920)
- Başkomutanlık Kanunu (5 Ağustos 1921)
- Saltanatın Kaldırılması (1 Kasım 1922)

TBMM'YE KARŞI ÇIKAN AYAKLANMALAR

TBMM'YE KARŞI ÇIKAN AYAKLANMALAR

Nedenleri

- 1. Azınlıkların bağımsız birer devlet kurmak istemeleri.
- 2. Kuvayımiliye birliklerinin disiplinsiz davranıőları.
- 3. apanoğulları gibi bazı yerel güçlerin çıkarlarını korumak istemeleri.
- 4. Asker kaçaklarının otorite boşluğundan yararlanmak istemeleri.
- 5. Düzenli orduya katılmak istemeyen bazı kuvayımiliye birliklerinin isyan etmeleri.
- 6. İngiliz ve Fransızların Milli Mücadele'nin Padişah ve Halife'ye karşı yapıldığı şekildeki propagandaları.
- 7. Bazı aydınların manda ve himaye düşüncesini savunmaları.

TBMM'YE KARŞI ÇIKAN AYAKLANMALAR

Azınlıkların Çıkardıkları Ayaklanmalar

- Pontus Ayaklanması
- Ermeni Ayaklanması

İstanbul Hükûmeti Tarafından Çıkarılan Ayaklanmalar

- Kuvay-ı İnzibatiye Ayaklanması
- Anzavur Ayaklanması

İstanbul Hükûmeti ile İtilaf Devletleri Tarafından Çıkarılan Ayaklanmalar

- Düzce Ayaklanması
- Konya Ayaklanması
- Cemil Çeto Ayaklanması
- Yozgat Ayaklanması
- Milli Aşireti Ayaklanması
- Koçgiri Ayaklanması

Kuvay-ı Milliyeci Olup Sonradan Ayaklananlar

- Ethem Ayaklanması
- Demirci Mehmet Efe Ayaklanması

TBMM'YE KARŞI ÇIKAN AYAKLANMALAR

Azınlıkların ıkardıkları Ayaklanmalar

NOT: 1920'den 1923'e kadar süren Ermeni ve Rum Ayaklanmalarının ortak amacı, ülkenin bir bölümünde ayrı birer devlet kurmaktır.

NOT: TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmaların en uzun süreni Rum Pontus ayaklanmasıdır. Bu isyan ancak 1923'te bastırılabilirdi.

Doğrudan İstanbul Hükümeti'nce ıkarılan Ayaklanmalar

NOT: İstanbul Boğazı'nın Anadolu yakasında tampon bir bölge oluşturmaktı.

TBMM'YE KARŞI ÇIKAN AYAKLANMALAR

İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletlerinin Kışkırtmaları ile Çıkan Ayaklanmalar

Bu İsyanların Ortak Amaçları

- 1. Buldukları yerlerde işgalleri yerleştirmek.
- 2. Milli Mücadele'yi oyalamak.
- 3. Boğazlar çevresini denetim altında tutmak.
- 4. İşgal edilmeyen bölgelerde isyanlar çıkartarak TBMM'yi yıpratmak.

TBMM'YE KARŞI ÇIKAN AYAKLANMALAR

Kuvayimilliyeye Yanlısı Olup Sonradan Ayaklananlar

Daha nceki i isyanları bastırmada ve Yunanlılarla mücadelede önemli yararlılıkları görülen bazı Kuvayimilliyeye birlikleri TBMM'nin otoritesi altında birleŐmeyi ve düzenli orduya katılmayı reddettikleri için isyan etmiŐlerdir.

NOT: Ethem'in birliklerine **Kuvayiseyyare** denir.

NOT: Ethem ve Demirci Mehmet Efe isyanları diğer isyanlardan farklı olarak Millî Mücadele'ye karşı değil, Düzenli Ordu'ya karşı çıkarılmıŐtır.

TBMM'YE KARŞI ÇIKAN AYAKLANMALAR

BMM'nin Ayaklanmalara Karşı Aldığı Önlemler

TYT/AYT

Büyük Millet Meclisi
Karşı Fetva

Hıyanet-i Vataniye
Kanunu

Hâkimiyet-i Millîye
Gazetesi

Anadolu Ajansının
kuruluŐu

İstiklal
Mahkemeleri

TBMM'YE KARŞI ÇIKAN AYAKLANMALAR

Ayaklanmaların Sonuçları

- 1. Ayaklanmalarda para, silah ve insan gücünün kullanılmasından dolayı boş yere kardeş katline ve ulusal kaynak kaybına neden oldu.
- 2. Anadolu daha çok düŐman iŐgalinde kaldı ve Yunanlılar Anadolu'nun ilerine kadar ilerlediler.
- 3. Düzenli ordunun kurulması gecikti.
- 4. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması gecikti.
- 5. Ayaklanmaları bastıran TBMM, Anadolu'da tek güç haline geldi.

Türk milletinin sağlam bir fikre sahip olması gerekir. Bütün çabaların, Türk kamuoyunun gerçeği anlamasına ve duymasına yönelik olduğu millete anlatılmalıdır. Ancak o şekilde millet, günlük fikirlere, sahte ve yanıltıcı sözlere asla önem vermeyecek bir olgunluğa erişebilir.

K. Atatürk

MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİ BASIN YAYIN FAALİYETLERİ

MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİNDE BASIN

irade-i Milliye Gazetesi

Hâkimiyet-i Milliye Gazetesi

Ceride-i Resmîye Gazetesi

ANADOLU AJANSI

MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİNDE BASIN

2020-AYT/Sosyal Bilimler-2

Mustafa Kemal Paşa, 19 Kasım 1918 tarihinde Vakit gazetesine verdiği demeçte; “Millet ve memleketimizin pek muhtaç olduğu sulhü kararlaştıracak hükûmetin, Meclisi Mebusanımıza dayanması kati bir zorunluluktur.” demiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu demeciyle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Saltanat Şûrası'nın toplanmasını
- B) Hükûmetin imzalayacağı antlaşmanın her durumda desteklenme
- C) Hükûmetin antlaşma için meclisten yetki alması gerektiğini
- D) Antlaşmanın Wilson İlkeleri'ne göre düzenlenmesini
- E) Âyan Meclisinin daha aktif bir politika izlemesini

2020-AYT/Sosyal Bilimler-2

Mustafa Kemal Paşa, 19 Kasım 1918 tarihinde Vakit gazetesine verdiği demeçte; “Millet ve memleketimizin pek muhtaç olduğu sulhü kararlaştıracak hükûmetin, Meclisi Mebusanımıza dayanması kati bir zorunluluktur.” demiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu demeciyle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Saltanat Şûrası'nın toplanmasını
- B) Hükûmetin imzalayacağı antlaşmanın her durumda desteklenme
- C) Hükûmetin antlaşma için meclisten yetki alması gerektiğini**
- D) Antlaşmanın Wilson İlkeleri'ne göre düzenlenmesini
- E) Âyan Meclisinin daha aktif bir politika izlemesini

2020-AYT/Sosyal Bilimler-2

Aşağıdaki haberlerden hangisinin, Hâkimiyet-i Millîye gazetesinde yer alması beklenemez?

- A) Bugün kutlu bir gün, Büyük Millet Meclisi açıldı!
- B) Rauf Bey dün Mondros Mütarekesi'ni imzaladı.
- C) Yüreğimiz yanıyor, İstanbul İtilaf Devletleri tarafından işgal edildi!
- D) Yunan kuvvetleri İnönü önlerinde geri püskürtüldü!
- E) Sevr Antlaşması, Büyük Millet Meclisinde reddedildi.

2020-AYT/Sosyal Bilimler-2

Aşağıdaki haberlerden hangisinin, Hâkimiyet-i Millîye gazetesinde yer alması beklenemez?

A) Bugün kutlu bir gün, Büyük Millet Meclisi açıldı!

B) Rauf Bey dün Mondros Mütarekesi'ni imzaladı.

C) Yüreğimiz yanıyor, İstanbul İtilaf Devletleri tarafından işgal edildi!

D) Yunan kuvvetleri İnönü önlerinde geri püskürtüldü!

E) Sevr Antlaşması, Büyük Millet Meclisinde reddedildi.

Sevr Antlaşması (10 Ağustos 1920)

— Sevr Antlaşması'na göre sınırlar	Boğazlar bölgesi	Yunan idari bölgesi
— Türkiye Cumhuriyeti sınırı	İngiliz nüfuz bölgesi	Wilson'un teklifine göre tasarlanan Ermenistan
Osmanlı Devleti'ne bırakılan yerler	Fransız nüfuz bölgesi	
İtalyan nüfuz bölgesi		

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI (10 Ağustos 1920)

Sevr Antlaşması'nın hazırlıkları 18 Ocak 1919'da toplanan **Paris Barış Konferansı**'nda ele alındı. Ancak İtilaf Devletleri'nin; Osmanlı Devleti'nin topraklarını paylaşma konusunda aralarında anlaşamamalarından dolayı barışın imzalanması gecikti.

Ancak;

- Anadolu'daki ulusal direnişin güçlenmesi.
- Mebuslar Meclisi'nde Misakımilli'nin kabul edilmesi üzerine;
- İngiltere, Fransa ve İtalya, Osmanlı ile yapılacak antlaşma şartlarını görüşmek üzere **Londra Konferansı**'nda bir araya geldiler. (12 Şubat - 10 Nisan 1920).

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI (10 Ağustos 1920)

- Ancak konferans başarısız olunca, **18 – 26 Nisan 1920** tarihleri arasında İtalya'nın **San Remo** şehrinde toplanarak Osmanlı Devleti ile yapacakları barışın koşullarını bu toplantıda belirlediler.
- 22 Nisan 1920'de Osmanlı Hükümetini Paris'te toplanacak barış konferansına davet ettiler. Padişah, eski Sadrazam **Tevfik (Okday) Paşa** başkanlığında Dahiliye Nâzırı **Reşit Bey(Rey)**, Maarif Nazırı **Fahrettin Bey (Rumbeyoğlu)** ve Nafia Nâzırı **Dr. Cemil (Topuzlu) Paşa**'dan oluşan Türk heyetini Paris'e gönderdi.

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI (10 Ağustos 1920)

- İngilizler, 10 Mayıs 1920'de Paris'te antlaşmanın önkoşullarını heyete bildirdi.
- Bildirilen barış koşullarını çok ağır bulan ve bunların hafifletilmesini isteyen Türk heyeti, bu isteğinin kabul edilmemesi üzerine, koşulları reddederek İstanbul'a döndü. **(11 Temmuz 1920)**
- İngilizler, barış koşullarını Osmanlı yönetimine kabul ettirebilmek için **22 Haziran 1920** tarihinden itibaren Yunanlıları Ayvalık'tan Bursa, Salihli'den Uşak, Aydın'dan Nazilli yönüne doğru genel saldırıya geçirdikleri gibi, kendileri de **Bandırma** ve **Mudurnu**'yu işgal ettiler.

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI (10 Ağustos 1920)

- Bu arada İngilizler'in desteklediği Yunanlılar **8 Temmuz**'da Bursa'yı ele geçirdiler. Müttefikler, Yunanlılar'ın bu beklenmedik başarıları üzerine **16 Temmuz**'da Osmanlı delegasyonuna bir ulti­matom vererek antlaşmayı kabul etmesi için Osmanlı hükümetine on günlük süre tanıdıklarını bildirdiler.
- Yunanlılar'ın **20 Temmuz**'da bütün Trakya'yı ele geçirmesi karşısında telâşa kapılan padişah, barış şartlarını görüşmek üzere **22 Temmuz**'da sarayda **Saltanat Şûrası**'nı topladı.

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI (10 Ağustos 1920)

- Sadrazam Damad Ferid Paşa, antlaşma reddedildiği takdirde müttefiklerin İstanbul'u Yunanlılar'a işgal ettirecekleri yönünde haberler alındığını bildirdi. **Topçu Feriki** (Korgeneral) **Rızâ Paşa** hariç toplantıya katılanların tamamı oylarını antlaşmanın kabul edilmesi yönünde bildirdiler.
- **Hâdi Paşa**'nın başkanlığında **Rıza Tevfik** (Bölükbaşı) ve Bern Büyükelçisi **Reşad Halis** beylerden oluşan Osmanlı Heyeti üyeleri Paris'in 3 km batısındaki Sevr (Sèvres) banliyösünde bulunan Seramik Müzesi'nde (Musée National de Céramique) **433** maddeden oluşan bu antlaşmayı imzalandı. **(10 Ağustos 1920)**

Sevr Antlaşması (10 Ağustos 1920)

—	Sevr Antlaşması'na göre sınırlar	—	Boğazlar bölgesi	—	Yunan idari bölgesi
—	Türkiye Cumhuriyeti sınırı	—	İngiliz nüfuz bölgesi	—	Wilson'un teklifine göre tasarlanan Ermenistan
—	Osmanlı Devleti'ne bırakılan yerler	—	Fransız nüfuz bölgesi		
—	İtalyan nüfuz bölgesi				

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI (10 Ağustos 1920)

• Sevr Barış'ının Önemli Maddeleri

- **1. Sınırlar** : Edirne ve Kırklareli dahil olmak üzere Trakya'nın büyük bölümü Yunanistan'a; Ceyhan, Antep, Urfa, Mardin ve Cizre kent merkezleri Suriye'ye (Fransız Mandası); Musul vilayeti en kuzeydeki kazası İmadiye dahil tamamen El Cezire'ye (Birleşik Krallık ezopotamya Mandası,sonradan Irak) İstanbul Osmanlı Devleti'nin başkenti olarak kalacak;
- **2. Boğazlar** : İstanbul ve Çanakkale Boğazları ile Marmara Denizi silahtan arındırılacak, savaş ve barış zamanında bütün devletlerin gemilerine açık olacak; Boğazlar'da deniz trafiği on ülkeden oluşan uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecek; komisyon gerekli gördüğü zaman Müttefik Devletler'in donanmalarını yardıma çağırabilecek.
- **NOT:Merkezi İstanbul'da olacak bu komisyonun ayrı bir bütçesi ve bayrağı bulunacak. Türkler bu komisyonda yer alamayacak.**

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI (10 Ağustos 1920)

Sevr Barış Antlaşması'nın Önemli Maddeleri

- **3. İzmir** : Yaklaşık olarak bugünkü İzmir ili ile sınırlı alanda Osmanlı İmparatorluğu egemenlik haklarının kullanımını beş yıl süre ile Yunanistan'a bırakacak; bu sürenin sonunda bölgenin Osmanlı veya Yunanistan'a katılması için plebisit yapılacak;
- **5. Ermenistan** : Osmanlı, Ermenistan Cumhuriyeti'ni tanıyacak; Türk-Ermeni sınırını hakem sıfatıyla ABD Başkanı belirleyecek.
- **6. Arap ülkeleri ve Adalar** : Osmanlı savaşta veya daha önce kaybettiği Arap ülkeleri, Kıbrıs ve Ege Adaları üzerinde hiçbir hak iddia etmeyecek;

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI (10 Ağustos 1920)

Sevr Barış Antlaşması'nın Önemli Maddeleri

- **7. Azınlık Hakları** : Osmanlı din ve dil ayrımı gözetmeksizin tüm vatandaşlarına eşit haklar verecek, azınlıklar her seviyede okul ve dini kurumlar kurmakta serbest olacak, bu konulardaki uygulamaları gerekirse Müttefik Devletler tarafından denetlenecek;
- **8. Askeri Konular**: Osmanlı İmparatorluğu'nun askeri kuvveti, 35.000'i jandarma, birliği olmak üzere 50.700 kişiyle sınırlı olacak ve ağır silahları bulunmayacak. Türk donanması tasfiye edilecek, Marmara Bölgesi'nde askeri tesis bulunduramayacak, Müttefik Kontrol Komisyonu tarafından denetlenecek;
- **9. Kapitülasyonlar**: Osmanlı'nın 1914'te tek taraflı olarak feshettiği kapitülasyonlar müttefik devletler vatandaşları lehine yeniden kurulacak;

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI (10 Ağustos 1920)

Sevr Barış Antlaşması'nın Önemi

- 1. I. Dünya Savaşı sonunda imzalanan en son antlaşmadır.
- 2. Bu antlaşma, Osmanlı Devleti'nin imzaladığı son antlaşmadır.
- 3. Kanunuesasi'de 1909 yılında yapılan değişiklikle antlaşmaların meclis tarafından onaylanması şartı getirilmiştir. Mebuslar Meclisi de 11 Nisan 1920'de kapatıldığı için Sevr Antlaşması Mebuslar Meclisi tarafından onaylanamamıştır. **Bundan dolayı Sevr, hukuki dayanaktan yoksun, ölü doğmuş bir antlaşmadır.**
- 4. İtilaf Devletleri bu antlaşma ile Osmanlı Devleti'ni aralarında paylaşmışlardır.

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI (10 Ağustos 1920)

Sevr Barış Antlaşması'nın Önemi

- **5.** Bu antlaşma ile Osmanlı Devleti başka devletlerin güdümüne ve yönetimine girmiştir.
- **6.** Padişah bu antlaşmayı kabul ederek Milli Mücadele'ye ve Misakımilli'ye ters düşmüştür.
- **7.** Türklere yaşam hakkı tanınmadığı gibi, azınlıklara çok geniş haklar verilmiştir.
- **8.** Türk milleti, bağımsızlığını ancak savaşarak kazanabileceğini görünce, **Anadolu'daki Milli Mücadele azmi artmıştır.**

- Mustafa Kemal I. TBMM ye ..... Milletvekili olarak seçilmiştir
- I. TBMM'nin yeni bir anayasa hazırladığı için ..... özelliği taşır
- I. TBMM' de oluşturulan hükümetin özelliği ..... Sistemidir, hükümete verilen isimde .....dir
- I. TBMM'nin açılmasını hızlandıran gelişmeler .....ve .....dır
- I. TBMM'de çıkarılan ilk kanun ..... kanunudur
- I. TBMM'nin gerçekleştirdiği tek inkılap .....dır

- Kuvayimilliyecilerin çıkardığı ayaklanmalar ..... Ve ..... ayaklanmalarıdır
- TBMM'nin yarı resmi yarı özel gazetesi ..... dir
- TBMM'nin resmi gazetesi .....dir
- İstiklal marşını ilk kez yayınlayan gazete .....gazetesi, ilk kez yayınlayan dergide .....dergisidir
- Sevr antlaşmasını Osmanlı Devleti adına ..... onaylamıştır
- Sevr antlaşmasının hukuken geçersiz olmasının sebebi .....dır